

B
664 -
678.

Handwritten text in Hebrew script, possibly a title or header.

Handwritten text in Hebrew script, possibly a list or index.

Handwritten text in Hebrew script, possibly a list or index.

Handwritten text in Hebrew script, possibly a list or index.

Handwritten text in Hebrew script, possibly a list or index.

Handwritten text in Hebrew script, possibly a list or index.

Handwritten text in Hebrew script, possibly a list or index.

78.

al. a. p. a.
a. p. a. b.
a. p. a. p. a.
a. p. a. b.
a.
a. p. a. p. a.
a. p. a.
a. p. a. b.
a. p. a. p. a.
a. p. a.
a. p. a. b.
a. p. a. p. a.
a. p. a. b.

IN LIBRIS M. S. M. S. M. S. M. S.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 669-78.

מקיץ רדומים

נהגה סדר נכון נהגון לאמרו
קודם עלות השחר ביו הגדול
יום הערבה

חברו ותקנו האלנו' החסיו' כמו' הרר
חנניה אליקים מריאטי וצוקל

והביאו אל הרפוס בנו הנכון
כמהר רוד נפת לי יצו לזכות
את הרבים
פה מנטובה סנת ת' ח' לפ' ק

ברפוס המפוארים כמו' הר משה
וכמהר שמיאל בני הגאון
כמו' הרר שמעיה די מדינא יצו

בתנהנת יחושע פרושה יצו

דוד נפתלי בכמהרר חנניה אליקים מריאישו וצוקל
אל כל קורא שלום :

בפרש

סדי שומע תפלה עלינו חוט של חסד
נרחמים לשמוע חננתנו בבואנו לפניך
בסברון מתנים ומרירות לב על חטאתנו נגדנו תמיד
בלשונותנו ישמע ויסלח ויחללנו היא תסמכנו - זחה
היתה לנו כי קל קרנא משרוקיתא וכל מיני קליא זונתין
בירחא שציתאה עורו ישני מתרדמותיכ ואס יתקע שופר
בעיר ועס לא יחדרו דמס בראשס ח' ונכ' מ' בפשנו שפיר
בזרתה נסמת אק ממעל תשית לבה למסיל העולה ביה
אל אל תשכח עמה וטית אביה תשמיע בחוץ קולה אל כל
סביכותיה תדבר אמריה אני לדברי נדורי ליה - האנכי
בעקבותי - בזאת תנבלו משה יוקסים ומוקסים שחזק
לעמכם בעבודכם שכם אחד המלך זקן וכסיל : בני
אלקים חיים ומלך עולם עמו ועס קרובו בכל מקומה
מושבנותיהם נהנו לקום באשמורת הבקר לענדר השחר
בחדש אלול בסליחות ויודנים לפני אבינו שבשמי' כח
גם המה עושים ק' ק' ינו מבי' ההנש' בני נורני פת מנשנה
ישמירס ה' - ויהי כי עלה בלבם חמון השכילו זאת הש
ליומא טבא יום הושענ' רבה אשר היא יום החותס ה' ו
ולו נחה ולא יאה להרבות בתחנה ובקשה כי לא נוסל
הוא מיר התרועעה ויומא רשורי - אמרו בלבם מיר ועס
לנו סדר נכון והנני לאמרו ביום ההוא - מיר ישקנו מ
א ב ג ד

ממקד 1 2 3 4

מתוקים מדבש ונזפת אופים וימן ה' במחשבתם נפש עמל
עמלה לזכות את הרבים ארנ' אבר' זל' ה' אשר לו סם
בפייטנים ומחברו תפלות ובקשו ויאמרו לי קום כי עליך
הדבר לנמור חפש נא בחבורי ארוננו מעלת אביך אולי
יתעשת האלקים לנו ותמצא דברי חפז למלאות חשקנו
זה דלנו עיני למרום וקול כסיה נבעה כי בזכרו את בית
ציופי חבוריו אחד עשר ספריו כלם מלאי רעת ויראת ה'
בהלכות במדרשים ובהגדות זאלה שמונתם פירוט שתא
סדריו מסנה חרות ה' שדה אילן שדה לבן יפה נוף מעורר
ושנים קרנפי לחמי מנחת חנניה מזמור שני ליום השבת
אילת השחר ספר הבריו' הן כל אלה ראתה עיניו אך צרת
השביה והגרוש לא הניח אולי אף גם א' שלם כי אם ספר
מזמורי' ל' שבת והוא גדול הקמו ורב האינו זגס עליו
נבעה ד' ה' כי באבר מזמור קנטרו' ראשון . ויהי מה יבעתי
צומאתי כי האלקי אינה לירי הסר' הקדוש הזה יוצא ונא
מתוך ספר מעור' ושני הנל ושבתיו את ה' בכ' לבי כי גלב
זכו ע' זכאן המה האנשי' הנזכרי' אם בהרחותי אותנו להם
שכחו זמורו ב' ה' המחבת' צ' זכה ועליו אמרו ברכות לראש
משכיר . ואני כנו קצעי' בחרתי להביאו אל הדפוס לזכות
השרירי' אשר ה' קוראים מיריוס ביומו בפתטי' וסליחות
בשררו באילת השחר לאיטאליאני ממעל' א' א' זל' ולעשות
בחת רוח לאוקבי ה' המשכירי' חבלי סינה מעיניהם בליל
ה' ר' נכאשר היה מנהגנו בבית א' א' זל' כנראה בהקדמתו
לחבור זה . דברי פי חכם חן מורה באנכ' גדול מע' הלילה

הזה ליל שמורים לכל בני ישראל במשמרת התורה והמצוות
וכל המוסף עלות כ"י יתיר נא לרצון לפני ה' כי לכבוד
פת כונתי ויהי נא לר"י ביחל לפני כל איש ישראל כה מעתה
הקטן והנעו מאסף לכל מחנה קדוש : ד' ק :

הקדמת המחבר

אמר

חנניה איקים בן כיהר עשר רשא זל מוריחטו
מע' סיונה הלל אקו יחקר זאת כי הגא יור' כל
מצפוני הלכב כי כל ימי שמתו א לכו לקדש את יו' הו' רבא
הברו והנורא לילו ויומו ב' ה' מכל הימים וקדוש הוא מכל
הז' ופי' בית כלל יא יתיב קב' על כורסיה דמלכות וחתום
מלכא בעזקתי רבתא גזו דיניה רבר נש וכמ' מילי מעליא
אמרי בהו רבנות ופי' בכ' כחי הרבותי בתפל' ובתחונניס
בלילה הזה ויגזו ומנעתי את בני ביתי זכל שחו' ונחוק בו
במקו' השחו' לא תשכון שם עבוד' ה'ת' גם על יוסבי המקום
הזה לונארה ת' כ טוב אשר תחנהגו תמיד במדת היושר
ועקבותיה נודעו באורח סלול' ובדרך הקדש אשר תכנתו
עמודיה להם ללכת בדר' ה' הם ובניה בתפלגות ובתחנות
ובמנהגי טובי מידו שב' בשבתו ומודי חב' בח' הלל גם כס
דבר ה' לידע ולהכי ענומו של יו' הקדו הנזכר ויקומו כלם
בלב א' באיש א' ויאמרו לי קום נא כי עלי' עינינו ועשה לנו
סדר נכון והגזן לאמר קוד' שיעל השחר ביו ק' ר הנכבד
והנורא אשר בו נחתמים כל הספרי ופסקי דיני נתנו' ביד
כל תובע ומשטין בעורה נא רחמי עלינו וירחם עלינו
וינשענו ויחתנו אנתנו בספר חיים וסליח' וכפרה :

א ג 3 1 ובשמע

וּבְשִׁמְעֵי דְבָרֵיהֶם הַטּוֹבִי וְכִי הַטּוֹבִי אֶת כָּל אֲשֶׁר דָּבַר ו
אֲזָרְתִּי כַּגֹּב הַלְצִי וְהוֹצֵאתִי מִחֶסֶת הַטּוֹבָה מִן
הַכַּח אֵל הַפּוֹעַ וְעֵשִׂיתִי לָהֶם סֹדֵר כִּפְּו מִנְהַב קִ"ק הַסְּפָרִים
לְאֵר נִוְהָגִים בְּיוֹם הַזֶּה לְנוֹמֵר סְלִיחוֹת וְתַחֲנוּנֵי בְּאִשְׁמוֹרֶת
הַבֶּקֶר עֵם וַיַּעֲבֵר וַיִּדְוִי וְגַם כֵּן סִדְרְתִּי לָהֶם סֹדֵר לְנוֹמֵר
וְיִחַד הַתְּכַלְהָה הַיּוֹא הַאֲלֻקִּים וְפַעֲמִים כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַטּוֹר
וְחִיּוֹנֵם קוֹדֵם כָּל דָּבָר בְּחִרְתִּי לְהַצִּיג לְפָנֵיהֶם קוֹשֵׁט דְּבָרֵי
הַיָּמִת מִפִּי חֲכָמִים וּמִפִּי סוֹפְרִים וּכְפָרִים עַל יוֹם זֶה יוֹם
דְּהוֹשַׁענָא רַבָּה יוֹם שְׁנַיִם מֵחַב הַסּוֹכּוֹת כִּי רָאוּהָ לֹא עֲטָרָה
בְּרוּלָה לְפָנֵם וְלִמְעַלָּה הֵלַח יוֹם זֶה יוֹם עֲרֵבָה מִחוֹבָרִים
וּמִצּוֹמְרִים לִילֵם וַיּוֹמְרוּ לְלִיל יוֹם הַכְּפֹר וְעֲצוּמוֹ וְקָרְאוּ לֹא
בְּשֵׁם לִיל חוֹת הַגְּדוּל וְעַתָּה הַנְּנִי מֵיָבִב כֵּחָן לְפָנֶיךָ עֲבִיבוּ
מִכָּל מַקּוֹם שֶׁמִּנְחָתִי הָיִיתָ לֹא יָד וְשֵׁם כִּי הֵלַח מִזֶּה נִדְעָה
בְּרַדְפָּה לְרַעַת יוֹ זֶה וַיַּעֲלֵתָנוּ וְכִי רַב מֵאֲד תוֹעַלְתָּנוּ וְנִהְיָה
זְרִיזִים וְזִהְרִים בְּסִמְרִית כְּבוֹדוֹ וְנַעֲשֶׂה אֹתוֹ כְּמִצְוֹתָנוּ
וְתוֹרָתוֹ וְנִגְבִּילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ :

בִּירוּשָׁלַיִם דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה פִּיט הַכִּי אֹתָהּ אֲמַר ר' יוֹנָה
כְּתִיב וְאֹתִי יוֹם יוֹם וַיִּדְרוֹשׁוּן זֶה תְּקִיעָה
וְעֲרֵבָה ע"כ בְּגִמְר' וּפִירֵשׁ עֲלֵינוּ הַחֶסֶם הַגְּדוּל בַּע' יִפְהָ
מִזִּיאָה נוֹל מִשׁוֹם דְּקָשׁוּא לִיהַ כְּרִמְקָשׁוּ פִ"ק דְּחַגִּיגָה וְכִי
בְּיוֹם דְּוִרְשִׁין וּבְלִיל אִין דְּוִרְשִׁי אֹתָנוּ וַיִּתְרַץ דְּיוֹם זֶה הָיִינוּ
יוֹם תְּקִיעָה וַיּוֹם עֲרֵבָה וַיִּמָּה שְׂנֵהָרִים בְּיוֹמִים אֲלֵנוּ טַפִּי
מִאֲחָרִים אֲפֶשֶׁר מִכּוֹם שַׁרְהָ תַחֲלַת דִּין וְהוֹשַׁענָא רַבָּה
מִתְּיִמַת גַּזַּר דִּין וְלְרַעַת חֲכָמֵי הָאֲמַת אֲזַנְדַע מִי נַחֲתֵם
לְמִיתָה

למיתה ויראה בכלו לאור הלבב בליל ההוא והוא סוד סך
כל מעליהם עכל ולפי הרעות הנתונה להוסף ולחדש
אומר אני דקשיא ליה לר' יונה הכפל שבא בפסוק לומר
יום ונס דאילו הדרישה בליל אפשר לומר דלא קשיא ליה
דהא לילה בכלל יו' הוא אלא יומא יתירא קא דריש ולכך
התרגו' עליו דלא קפיד אייתורא תרגם וקדמו יום אולפן
תבעין ולא הזכיר אלא יום א' בלבד כו' שני יום יום
א' נחשבו אכלו וכדכתי' אשרי אדם שנמעלי לשקוד על
דלתותי יום יום וכדאוי דלילה הוי בכלל יום ובהיות
דאשכח ר' יונה האי קרא דיום יום נתון בין בני פסוקים
הקודם אליו נזכר שופר דכתיב כשופר הרם קולך והגד
לעמי פשעם ואחריו שמוך לו למה זמנו ולא רחית ענינו
בפשנו וגו' פירש הני תרי יום יום על שני ימים מחולפים
בזמנם אך שניים ומתכוונים במעשיהם ובעניינם אחד
לפניו מיום התעני' וזה יום תקיעה ואחד לאחריו וזה יום
ערבה כי עליה אפשר שיאמר בשנה ישאלנו משפאי דרק
קרבת אלקים יחסמן ולפי דמיונם בדבר הרב וככל אופן
שיהיה הגה שמענו מר' יונה כי יום ערבה במנה הוא ליום
מיוחד והוא מחובר ומשתווה ליום ראש השנה שבו מונת
תקיעה וליום חתימת גזר דין אשר הותחל מראש השנה
וכבר בהנהגותינו בספר יפה מראה אשר נקרא בשם יפה
בין בשי' שיר טוב טעם נתננו למאמ' ר' יונה ואשכחנו
מילתיה וטעמיה דדריש הני תרי יום דבקרא חד לר' ה
נחר ליום ערב יום ה' ר' מריונקא דקרא משם יראה ויחנא

לאמנם דבר רבן המפרש שזכרנו שאמר מפי חכמי האמת
והפסוק סר כלם מעליהם בא יותר מפורסם ומקובל מדברי
חכמים אחרים בספריהם :

הרמבן בפ' התורה פ' שלח דף ק"טו ע"ב על פסוק
סר כלם מעליהם וה' אתנו כתב זל אבל יתכן
שירמוז הכתוב למה שנודע כי כליל החנות לא יהיה כל
לראש האיש אשר ימות בשנה ההיא לכן אמר בכך סר כלם
מעליהם כי בגזר עליהם מיתה וה' אתנו כי הוא
השוכן בקרבנו ע"ב :

והרב הבחין ז"ל בפ' ה' ב"ל דף ר"ו ע"ד הרחיב מתרי
ביאו ענין זה וכתב זל והרמבן זל פירש סר כלם
מעליהם שהוסר הכל מעל ראשם ממה שירו' פי בלי החנות
הגדול של ה' הוא יוס כ"ו לבריאת העולם לא ימנע כל
לראש מי שעתיד למו' בחנותה שנה ונמשך שם הרב הבחין
בחכמה ודעת ומפרש ואומר כי לכל נברא בעולם השפל
ראוי שיהיה לו כל כי כל מור' על הויתו בעולמו ובמקומו
ולכן מונע האור מלעבו' ועושה כל וכאשר יחסר כל ראש
האד' כליל החתימו הנה זה חות' וסימון בהער' כלו שהויתו
עוברת ונעדרת מן העולם ומחוי עול' השפל ונכת' ופחתם
בטבעת המולך למות בשנה ההיא נהיתה הלכנה מוסת
בענין זה לפי שהיא בתמנית על כל בעלי חיים שבשפלים
כידוע מחכמת המחקר וכתב ע"כ לפי שהיה ביד ישראל
זכות הלחם והכל לכך אמר כי לחמונו הם בזכו' מזה בפסח
לחם עובי סר כלם מעליהם בזכות כל טובה וה' שהוא כל
של

סל ישראל אתנו בענין שכתוב ה' סומך ה' כלך על יד
וימך ע"כ מדברי הרב הבחיי סס ומתמנית דבריו :

גם החכם ריקאנאטנו בפ' סלח דף קעו ע"ד הביא דברי
הרב הגדול הרמב"ם שזכרנו וא"כ כתב עליו נזל

וטעם הענין וסודו ארמונו לך כבר הגדעתיד טאון דבר
קטן וגדול למטה שאין לו כח למעלה וכהיות כמו עמו
מגין עליו ויש לו כל בענין ה' כלך על יד וימך ותסך
עליו ויעלמו כך אוקימו שמך . אומר לה" מחסי ובסוסי
כחו מעליו סר כלו ובסוד כלו מעליו הירח או השמש או
החור שולטין בכל דריו ובעבור כי הנהגת עולם השפל
היא ע"י השכינה וכו' וכתוב באשת חיל זנפיה הליכות
ביתה א"כ כשצלתה עלינו אז ה' יתברך שומרנו וכלנו
בענין וכל וירי בסיתיד אמונ' כשהוא מונח למקרים בענין
עמפניד אסתר אין כל על ראשו רק הוא הפק' אף כי הכל
תלוי בתשובה ומעשים טובים אמונ' החולה צריך זכות
ותפל' סירפאהו ה' ונתר מן הכרוח שלא יבא עליו חולי
וכך היא המורה בעשיר ועני מאיר עיני שניהם ה'

ע"כ"ל הלא אתה תבין ותשכיל כי דברי

החכם הלז השיבו חיל מדברי הרב הבחיי

וחל מקום אחד חכמת דבורס הנלך :

והיה דבר החכם הרב מנחם עזרי' בספר כ"ר ממלך

ב' מומא' חיקוד דין דף כ"ב ע"ב כי ה' בה בסרא

בדין על אד' הראשון הודיעו עת המושפ' יתנה' עם ברוחא

לעתיד עוד כל ימי עולם וזהו באמרו איכה א' ויס אחד

בתשרי

בתשרי שהוא תחלת דין וביום ראש השנה יכתבון יוד יום
הכפורים בעשור לחדש וביום ז' כ יחתמון כ"ף כי לאחר
כ"ב תשרי יש חותם הגדול בליל הושענא רבה שהוא יום
כ"א לחדש ה' א כי באותה שנה ראשונה חל הושענא רבה
ביום ה' והלכנה מושלת בלילו בשעה רביעי' והוראותיה
נודעות לרבים משעה חמיסי' ואילך שהרי ניזמר לשלוחן
ע"כ מדבריו ב"ר ונלפי דרכנו נוכל לומר כ"ף הא מא"כ
נרמז בהם ליל החותם לכל דור ודור כלו' אחרי עבוד כל
יום כ"ה לבריאת העולם נמצא שהוא יום כ"ו יום ה"ר ליל
חותם הגדול כאמור ולפי דרכינו אלו תשמע כוונת הרב
הפח"י באמרו לעיל בלשוננו שזכרנו לאמר כי בליל חותם
הגדול של ה"ר הוא יום כ"ו ולבריא העולם ע"כ ואתיא כ"ר
אלו יעזר דאמר בכ"ה באלול נברא העולם ויום ר"ה ר"ח
תשרי היה יום קשוי שבו נברא האדם וכאשר זכרנו עניינו
בפי' סיד שופר הגאון און על סימן ב' הובא בספר מנחת
כנניה הנה במלת ח"כה רמז לו הימים אשר בהם יהיה
פאדס כדון א' יום ר"ה יוד יום כפור שהוא עשירו לחדש
בליל חותם הגדול אחרי כ"ו וכלל רמזא באוריתא :

הנה מדברי חכמים וחכמתם שמענו עניינו של יום
זה יום ה"ר ולילו עמו כי הוא נקרא ליל חותם
הגדול ועניינו של הפרת הזל בלילה ההוא אמנם עלה
בעלה כי מצאתי כל אלה הדברים נוזלים מן הלבנון מקור
מים חיים חיים אמתיים מדברי ר' ש"ב' בזוהר אשר בכל
אלה לנו לברו מעלה ויתרון וממנו לכל מישה בשרון :

בזואר

בוזהר פ' ויחי דף ר' כע"א כתוב כדבריו האלה לאמר
תא חזו כד אתער דינא בעלמא קב"ה יתוב על
בורסו דינא בעי בר נש לאתערא בדינא תשובה דיתוב
מחיונא דהא ההוא יומא פתקין בתיבג ומסתכחין כלהו
באחמתא הא כתובין אי זכי בר נש דויתוב קמו מאריה
קרעין פתקין דעליה לבתר קב"ה זמין קמו דבר נש יומא
דכסודו יומא דתשובה אי תב מחטאני טב ואי לא פקוד
מלכא למכתב פתקין ווי דהא תשוב בעי לאסתלקא מניה
אי זכי בתשובה שלמתא כדקא יאות תליין ביה עד ההוא
יומא בתראה דעגרת הוא תמונאה ואי עביד תשובה
שלימתא קמו מאריה אתקרעו ואי לא זכי אינון פתקין
בפתקין מכו מלכא ואתמסרן בידו ודינא מתעבי ופתקין
לא מהדר' תו לכו מלכ' בדין כלמו אתעברו ולא משתכחין
בוז דמתעברן מניה הא ודאי טופסקא דמלכ' עבר עליה
ויטענו כסא דמונתא ובההוא ליליא דחגא בתראה סנטירית
זמינין ופתקין בטלין בתר דנטלי לון זולמין מתעברן ולא
משתכחין ואי משתכחין בהו יעדו אי יעבר עלוהו ידוה
מרעין בישין בגרועתא דלהון והא חוקימנא להא ובספרי
קדמאי אמרו יתיר כד רישא אגרע וישתכח גופא בריו
או אנתתיה ושתכחו והוא יסתלק ויה' מ' כד לא אהדר כל
בהוא זמנא בתיוכתא אבל אי אהדר טעמא דמונתא וטעם
ניתסו ואי גופא לא יתחזו וישתכ' רביה אינון סלקין והוא
אתקיים ויה' מ' כד בריו זעירא ברשותיה ואי ידוה פגימו
עבדתא דידוה פגימין דגלני מרעין רדפיין עליה ערק
זולמא

צוֹלְמָא וְאֶהְדֵּד עֵרֶק וְאֶהְדֵּד עֲלֵיהּ כְּתִי' בְּבִקְתָא מִי וְתִין
עֵרֶק אֲבָל זְכָאִי חֲסִידֵי דִי בְּכָל יוֹמֵי מִסְתַּכְלֵי בְּלַבֵּייהוּ כְּחִילֵי
הַקּוֹא יוֹמָא מִסְתַּכְּקִי מִעֲלֵמָא וְעֵבְדִין זְיוֹבְתָא שְׁלִימֵת קָמוּ
מֵאֲרִיחֵן וְלֹא יִטְרֹן לְמַלְא אַחֲרָא לֹא בְעֲלֵמָא דִין וְלֹא
בְעֲלֵמָא דְרֵתֵי ע' כ' מֵרְבֵרֵי רֶשֶׁטִי שֶׁס גִּשְׁמֵע פְתָגֵס הַמֶּלֶךְ כִּי
בְרָה נִבְתָּבִיס הַפְתָּקִיס אֲדָךְ עֵכֹז יִשְׁכַּח בְּתַשׁוּבָה לְבַטְלָה
עַד יוֹס הַבְּסוּר וְכִפֵּי מֵה שְׁמִפּוֹרֵס שֶׁס בְּגִמְרָא בְּמִלְתֵּיהּ
דִּר' כְּרוֹס פְּרָאִי תְלִינִי וְעוֹמְדֵי מֵר' ה' עַד יוֹ הַכֶּפֶז זְכָו פְּחֵתֵי
לְחִיִּיס וְגַם מִסְנַחֲתָמוּ הַפְתָּקִיס לְרַעְהָ חֲוֹ מֵאֲרִיךְ הַק' בְּת
בְּחֲסֵדוֹ מִסִּירַת פְּתָקִיס לְסַנְטֵרִי וְלִגְבָּאִיס לְהַנְצִיחַ הַמִּשְׁפָּט
לְמַעֲשֵׂה מִיּוֹס הַבְּסוּרִיס עַד יוֹס ז' שֶׁל סְכוּת כִּי מִסִּירַת
הַפְתָּקִיס עַל דַּעַת שְׁלֹא לְחַזוֹר עוֹד ח' וְנִב' מ' הִיא נַעֲשִׂית
בְּלִילָה מִיּוֹס הַחֲחֵרוֹן שֶׁל חֲגֵג שֶׁהִיא לִיל הַר' כִּי מַעֲתָה כִּי
קָאֵמֵר מִתְחַלְהָ תְלִינִי בֵּיהּ עַד הַקּוֹא יוֹמָא בְּתַרְחָה דַּעֲזַרְתָּ
הוּא תְּמִיבָאָה עַד וְלֹא עַד בְּכֻלָּל כִּי יוֹס ה' וְלִילָה הוּא לִיל
חֻוֹתֵס הַגְּדוּל וְקַרִי לִיָּהּ יוֹמָא בְּתַרְחָה לְפִי מֵה שֶׁהוּא אַחֲרוֹן
לְסוּכָה וְלִילָה וְלִבְסוּךְ הַמִּי' כִּי עֲזַרְתָּ הָאֵל שְׁמִינִי וְחַג בְּפִנֵּי
עַמּוּנוּ בַּחֲשֵׁב לְעַנְיָן פְּזוּרֵי קִשׁוּב וְאִינֵנוּ בְּמִנְהָ לְחַג הַסּוּכָה שֶׁהָרִי
כְּתִיב חַג הַסּוּכָה תַעֲשֶׂה לָךְ שֶׁבַע יָמִיס הֵן אֲמַת דְּמִשְׁמַע
דְּעֵבְדֵי עֵיקַר מִסִּיר הַפְתָּק בְּלִילָה כִּי הַסִּירַת הַגָּל וְסִימְנֵי
בְּכָר בְּלִילָה וְלֹא בִיּוֹס וְכִבְרָה בְּפִרְטָה הַזֶּה רִנּוֹנֵי לְתִיקוֹן לְשׁוֹן
זֶה מִהֲזוֹהֵר בְּאִמְרוֹ יוֹס בְּתַרְחָה דַּעֲזַרְתָּ הִיָּה דְבַר הַחֲבֵס
כְּמִ' הַר' מ' ע' בְּמֵאֵמֵר חֲקוּר דִין פְּרִק כִּי כוֹדֵף פֶּגַע א'
ב' וְגַם כִּי הוֹכֵן מֵהַחֲבֵס בְּעַל מִקְרָאִי קִדְשׁ דָּף ז' ב' רֵאשׁ ע' ב'

צ'הוא פשוט ומבואר הגם שר'חכם בעל ראשית חכמה
ס'ע הקדו' פ'יד דף ר'ע ע'א לא הרגיש בזה וכתב מפורש
ז'ל נאין פתקי הגזירות נוספים ביד הסלוחים עד ליל
שמיני חג העצרת ע'כ וכוראי אגב לא דק כי ליל שביעי
מחג הסוכות קודם כניסת ש'ע הוא זמן מסירת הפתקין
כאמו' ה' יתן הטוב כי מכל זה הורענו יסוד דברי חכמים
אשר זכרנו להרמב"ן וחזירית כי ממקו' קדוש יוצאי ובאים
יוסודם בהרי קדש זכמו כן מכל האמור שמענו מעלת
היום הזה ובבגדית לילה שלו שמענו ותרבו בטננו לקבל
שמועה זו יכללו שפתינו תפלה נלוכה וברה לכבו'א בורח
יציא פתקינו לאורה טובה לחיים טובים ומתוקנים אמן
ועל דבר הסרת הכל נוסף על הנשמע מן הכתוב
בספרי קדמוי כאשר זכרנו במאמר המובא עוד
שמע נא מעש' רב נבדול מתיוחס מאד אל הרבר הזה אשר
אנחנו עמו י'ם בקפ'תו איתא בזוהר פ' ויחי דף ר'ו ע'ב
ר' יצחק הוה יתיב יומא חד אפתחא דר' יהודה והוה עניב
עפקר' יהודה אשכחיה לתרעיה דהוה יתיב ועניב אמר
ליה מאן יומא הרוך מסא' יומין אל' אתינא לבגד למיבעי
מונד תלת מלין חד דכד תימא מילי דאורייתא ותדכר
מאינן מלין דאנא אינינא דתימן' לון משמי בגין לאדכרא
שמי וחד דתזכי ליוסף צרי באורייתא וחד דתזיל לקברי
כל שבעה יומין ותבעו בעותיד עלי אמר ליה מניו לך
אמר ליה האנשמתי אסתלקת מני בכל לליא ולא אנהיר
לי בחלמא כמה דהוה בקדמיותא ועוד דכד אנא מצלינא

ומטיבא

וּמְטִיבָא לְשׁוּמ' תַּפְלָה אֲשַׁנְחָנָא בְּזוּלְמָא דִּילִי בְּכֹתֵלָא וְלֹא
חַיִּיבָא לִיהּ וְחַיִּיבָא דְהוּאִיל וְנִלְמָ אֲתַעֵב' וְלֹא אֲתַחְזִי דְהָא
כְּדוּחַ נְפִיק וְכִרְזִי דְכִתְיֹב אֲך' כְּזֵלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ כֹּל זְמַנָּא
דְּזוּלְמָא רַבֵּר נֵם לֹא יִתְעַבֵּר מִנִּיהּ יִתְהַלֵּךְ אִישׁ וְרוּחִיהּ
אֲתַקְוִימָא בְּגוּיָהּ אֲתַעֵבֵר זוּלְמָא רַבֵּר נֵם וְלֹא אֲתַחְזִי
אֲתַעֵבֵר מִהָאִי עֲלִמָא אֲל' וְמִהִכָּא דְכִתְי' כִּיֻּצֵּל יִמְיָנוּ עֲלֵי
אֲרֹן אֲל' כֹּל אֵילָן מִלֵּין דְּאֵת בְּעִי עֲבִידָנָא אֲבָל בְּעִיבָא
דְּכֵהוּא עֲלִמָא תְּכַרְוִי לִי דְּוֹכְתָאִי גַבְד' כְּמָה דְּהוּיִבָּא בְּהָאִי
עֲלִמָא בְּכַה ר' יִצְחָק וְאִמֵּר בְּמִטְו מִינֵךְ לֹא תִתְפַּרֵּשׁ מִנָּאִי
כֹּל אֵילָן יִמְיָן אֲזִלוּ לְגַבֵּי ר' שְׁמַעוֹן אֲשַׁכְחֵהוּ דְּהוּא לְעִי
בְּחַרְדִּיתָא זִקְף עֵינֵיהּ ר' שְׁמַעוֹן וְחָמָא לֵהּ יִצְחָק וְחָמָא
לְמַלְאךְ הַמַּן דְּרַהִיט קַמִּיהּ וְרַקִּיד קַמִּיהּ קַס ר' שְׁמַעוֹן אֲחִיד
בִּירוּחֵי דְּר' יִצְחָק אִמֵּר גְּזַרְנָא מֵאֵן דְּרַגִּי לְמִיעַל יַעֲזֹב דְּלֹא
דְּגִיל לְמִיעַל לֹא יַעֲזֹב וְכִיֻּצֵּל שֵׁם מַעֲשֵׂה כִיֻּצֵּל ר'
יִצְחָק בְּגַבְדֵּי כַח קְרוּסַת ר' שְׂבִי וּמַעֲלָתוֹ וְחַמְתָּו יַעֲוִיךְ
שֵׁם הַנָּה מִזֵּה שְׁמַעוֹנוּ עֵינֵינוּ שֵׁלֵל זֶה הַיְחָזֵק אֵל הָאֲדָם כֹּל
מִי הַיִּתְנוּ מַעֲוֹתָךְ אֵל הַחַיִּים וְכַאֲשֶׁר קָרְבוּ יִמְיוֹ לְמִן אֹתָנוּ
עַל מִתְפַּרֵּשׁ וְהִיָּה גּוֹפֵס כֹּלָא הִיָּה וְאִינוּ עוֹשֵׂה עוֹד עַל אֲשֵׁילָנִי
כְּכֹוֹנֵי וְכַאֲשֵׁר מִלְּאךְ הַמַּן חֲוֹנֵב וְכִיֻּצֵּל קַמִּיהּ וְרַקִּיד
עַד הַשְּׂעִיָּה הַזְּכוּבָה לְנוּ מִשְׁטִיק בִּינֵנוּ וְכִיֻּצֵּל הַכֹּתֵל שֵׁלֵל יִרְאֵה
עֲלֵנוּ וְכֵהָא דְּר' יִצְחָק דְּאִמֵּר אֲשַׁנְחָנָא בְּזוּלְמָא דִּירוּי
כְּכֹוֹנֵי עֲלֵנוּ וְכֵהָא לִיָּה זְמַן הַזֶּה הַעוֹב בְּלִי הַחֹתֵת הַגְּדוּלָּה
מִן הָאִישׁ אֲשֶׁר נָחַם שִׁתְּקוֹן בִּיר הַסְּנַאֵר וּמִכְּשֶׁרֵי יִחְזֵה רִיחַ
אֵל הָאִישׁ בְּנַעֲשֵׂוּ בַחֲשָׁרֵי כֹּל רֵאשֵׁנוּ אֲנוּ מֵאֲסַתְנוּ וְכִיֻּצֵּל בַּסְּחָרִין
כֹּל גּוֹפֵס

כל בופו אם משאר מאורעות קשות ח' וכו' כל ידיו או כל
דגליו או בהיות הכל מתראה ומתעלם מכלם ויזלגוה
ברחמינו וחסדיו כאשר מפורש במאמר דס"ב

שזכרנו מהכתוב בספרי קדמאי:

ידע כי כזה פ' ויחי דף ר"ז ע"ב הגל יש עוד מאמ' אחר
על ענין הסרת הגל כי שם נאמר אמר ר' יוסי כד
ההוא בר גס אתקריבו וימני תלתין יומין מכריחי עליו
בעלמ' ואפי' כיפרי שמי מכריזין עליו נאי זכאי הוא תלתין
יומין מכריזין עליו בין דרוקייא בגינתא דערין תנא כל
אינון תלתין יומין נשמתו נפקת מניה בכל לליא וסלקאת
נחמאת דוכתה דההוא עלמא וההוא בר גס לא ידע ולא
אשגח ולא שליט בבשמתיה כל אינון תלתין יומין כמה
דהוה בקרמיתא דכתיב אין אדם שליט ברנח לכלא שת
הרנח אמר ר' יהודה מכר שראן אינון תלתין יומין נולמנא
דכר גס אתחשך וריתקנא דאתחזי בארעא אתמונעת עכל'
וכבר שם ברף רכז ע"א כתוב לאמר ובזמנא דלא קיימא
בדינא תלתין יומין אקדומו נשמתא לכלא ונלמא אתעבר
מניה עכל' והנה מאמר זה אמר' יוסי שזכרנו קודם וסמוך
הוא למאמר מעשה דר' יצחק שזכרנו ומונח שם להלכה
ואח' כזכרון מעשה ר' יצחק סמוך לזבלהורא אמתת הענין
נקיימו הכט וראה במקום תחונתו אך לפי דרכנו פותח
פתח לשואל לאמר היאך מתקיימים חלג שני המאמרים
יחד כי אם אין הגל נעדר אלא ל' יום קודם הפטירה אם
כן מי שזמנו קבוע בשכט או בשאר חדשי' אחריו לא יחסר

צלו ליל החנותם או כי צריך לומר שכל מי שחסר צלו ליל
 החנותם לא יתקיים ינתר מל" יום וזה אינו כי ל"סוב כל זק
 צריכים אנו לומר כי כל ליל החנות יוסר הצל מן הנדון בכל
 מסך השנה ההיא לפי מה שיהיה גזר דינו הן למות הן
 לעונש ממון או ל"סודין ב"מ וכו' וכאמור מדבריו ד"ש ב"ד
 ומספרי קדמוני כי כל העומר לבילה אין בילה מעכבת
 ובהיות ליל מסירת הפתקים נרשם הנדון והאיש החיים
 הנמסר פתקו לסנתר ע"י צלו כאמור אך לא יודע בו מן
 הל"ל שהוא אחרי כן שום פרטות אחר כי אם העתי' למות
 ח"ו יחסר צלו ל"יום קוד'מותו ופטרותו למתו שיהיה והוא
 דבר ר"י וס"י במאמר זה וכמעשה ר"י יתקן ואמנם עלינו
 לשבח ולומר ברוך אל אמת כי הוא לבדו יודע האמת
 וכבשי דרחמנו כינהו אין לנו עסק בהם כי אם ליטול סכר
 מוכרונם כאדם העוס' בתורה כי אמנם אין ידיעת פרטות
 זה מן המכוון לנו כאן כי אם להשמיע מפי חכמי' ענין יום
 ה'ר גלילו אשר מכל האמור זכינו להודיע לבניהא' מוכנו
 וגדלו למען יבין וישכיל ויבסיר מפעלנו :

ובירושלמי רפ"ק דראש השנה תבי אית תנני
 תנו כולהם ברונים ברה"גזר דינו של כל
 א' וא' מתחתם בר"ה אית תנני תנו כלהו ברונים ברה"ה
 וגזר דינו של כל א' וא' מתחתם ביום הכפורי' אית תנני
 תנו כלהו ברוני' בר"ה וגזר דינו של כל א' וא' מתחתם
 בזמנו אית תנני תנו כל א' וא' ברני' בזמנו וגזר דינו של
 כל אחד וא' מתחתם בזמנו מתניתא במאן דאמ' וכו' ע"כ

מסוגית

מסוגיות הירושלמי והובא ביפה מראה סימן ו' דף ק"ב"ח
ע"ב נראה כי הזכירו כאן כמה חלוקי דעות ולא אחד
מהם שיאמר שיחתם גזר דינו של אדם כליל הש"ר וגם
במדתנו שלא ידרנו לזכור כל אלו הדעות אין אומר ואין
מיי שאומר שיש זמן חותם לל"ל ה"ר אך שלקא מחונרתא
דאך כרון בר"ה וגזר דינו נחתם ביה"כ וכך הנחנו אומרים
בתפלותינו וביום ר"ה יכתבון וביו ז' כ' יחתמונ כי מעתה
צריך לומר שחותם זה כלול הוא במה שאומרו וגזר דינו
נחתם ביה"כ כי קבלה אמתית היא ביד החכמי שנמשכה
קיום חתימה זו רצוני מסירת הפתקים החתומי בעד כל
יום ז' של חג הוא הפתק אשר נחתם בחותם המלך ביום
הכפורו אך אין השטר והפתק מתקיי בחותמינו ובה לדי
מסירה ליד הגבאים המחזרים להפרע מן האדם ח"ו כי
אם ליום ההוא כי באותה הלילה נמסר ליד הסנטר ובא
לדי שני הסות והוא דבר ר"ס כי הגם שלא נזכר
במרא לא בכלית ולא ירושלמית:

וחזר ונשנה הדבר הזה עוד בזוהר פ' אר"ך ל' א סוף
ע"ב בענין קולות האמורי במזמור הכו"ה בני
אלים המיוחדו לז' נרות המנורה כי שם נאמר תא חזי הכי
שבע קלין תליין במלה רפומא כסאר יומי שתא והשתא
לא תליין אלא בעובדא ואנ עובדא בעינן ולא מלה בבין
דבזמנא דא מחדך לכל שתא וכינמא שביעאה דחג הוא
סיינמא דדינא ופתקין נפקין מבי מלכא ובכורן מתערי
ומסתייני בהאי ינמא וערבי נחל תליין בהו בעינן בכורן
ב א ז 2 לאתערא

לאתעדה למויא וכו' ע"כ והאריכו שם בענין זה ובטעם
נסוד לקיחת ערבק חדשה ביו' הזה כי ממונו רפואה אינו
בלמו' שתום זה מן המפור' באן כי כן אמרו דיומי שביעאה
דחג הוא סיומא דדינא כלו' סיוס קרוין מחתימת י"הכ'
לענין דיוס זה שתקי' נפקי מבי מלכא ונכלל הדב' כאמור
בענין וגזר דינו מתחתם ב' ה' כ' ויס מן הדרשנים
האריכו בזה למונו דברי חפ"י וביאור אבל

המתיישב הוא כאמור =

ומוצא אני כי ברבר הזה רזוני היות יוס ה"ס' ר' סיומא
דדינא רחות' יוס הקפו' הסכמו כל הפוסקים
האחרונים וקבעו ג' זה מעשים ומנהגים כשרים ובפרט
מן הפרט שתפו אותו לתפלת נעילה אשר מתפללי' בה
חתימונו והיא טעת החתימו ונתנו את אמונו של זה בזה =
התוספות הובאו במקרה ריק א"ה סיומן ס"א דף ג'
סוף ע"א כתבו וזל ולענין השם הוא האקי'
כתבו בתוספות מה שאומרי' אותו ז' פעמים ט"הכ' וביום
הערבה מנהג כשר הוא וגם מצינו בקרא שני פעמים השם
הוא האלקי' גבי אליהו וכן כתבו הרב ר' יונה והראש זל
עכ"ל ברבר גדול רשום שתפו נעילה ניו' ה"ר בקריא' שמו
של מלך מלכו המלכו' הק' בה שבעה פעמים להמליכו על
הרקיעי' כלם ולפי טוב טעם נתננו לאמירה זו בהקדמת
סיד יסרנו לכבודו בתפל' נעילה הובא בתוך שאר חיבורי
בספר מנחת חנוניה משם הרואה יראה וישמוע התייחסות
יו' זה לנעיל' ושעתה ט"הכ' שבה אנחנו מתפללי' חתימונו =

קמס

החכם אכזררהם כתב דף פ"ה ע"ב וזל ועוד כי ביום
זה הוא קיוס החתימה שאנו מכקשים מלפני

בנורא ביהב' שיתמנו לחיים טובים :

הטור סימן תל"סד התחיל בדינו של יום זה ואמר יום
חמישי של חול המועד שהוא הושענ' רבה נוהג'

שמרבים במזמורים כמו ביום טוב ואומרים קרושה רבה
במוסף ומרבי' קצת בנרות כמו ביו' הכפ' ע"כ ל' הנה בדין
קרושה רבה שזה מוסף יום זה לנעילה כי גם בתפלת

נעילה כתב בשי' תרכ"ג שאומרים כתר כמו במוסף כי כן
יו' זה סיומא דריב' דתפל' נעיל' הוא ולכן דומת לנו בקרוש'

לפי דברו כאן ובאמיר' ה' הוא האק' לפי דבר התוספות :
והחכם בעל תבוא כתב כמו כן וזל ויום הערבה הוא
חתימת הדין ביום הכיפורים ולכן מרבים

בכבוד היום במזמורים והדלקת נרות שמרבים בהם כמו
ביהב' ע"כ ומקורו סי' תרס"ד נזכר לנו שם מנהג שמדליקו

ביו' זה שימרו נרות של י"הב' ואומר אנו כי מנהג יפה הוא
נסמוכות שלו מן האמור בהיותו מתייחס לחתימת י"הב' :
לכן טוב להדליק שימרו נרות של י"הב' ויש לימו בו ביום

הדלקתם לפי מה שהוא כמו כן גמר דין והשלמת חנותם
אחרון לחתימת יום הכפורי' ובאורי' הקה' נכבד את ה' לפי
התייחסות שני הימים יחדיו וזכר לנו זכות מצות יוש

הכפורים שמן הסתם נעשה כמצותו וכמו כן

מתחילים מן הלילה להרבות במצות כרי

לזכות בהם בעצמו של יום :

ב ב ג ג ג

הנה שמעת אידך כל חכמים אלו שתפו וצירפו גם יחד
יה כיום ה' ר' ואונקס ראה זה חרוש כי אנו מנחתו
לדבר זה רמז מן התורה ולשון דומה נאמ' שהם בפרשת
נוצרו שבתך בש' אמור כי כן ביהכ נאמ' אך בעשו לחדש
השביעי הזה יום כפודים הוא וגו' וכן בסוכות נאמר אך
בחמשה עשר יום לחד' השביעי וגו' תחוננו את חג ה' זימים
וגו' להודיע ולהורות כי יום הכספו וחג הסוכות יש להם
התיוחסות וצירוף גם יחד ואיזהו זה יום השביעי יום ה' ר'
לפי שהוא כמו כן אחר יום עשירי ליום הכספו ואחרי אר'
כמוספר אך יום לר' ה' ולכן בא לשון אך בפניהם הלא זהו
אצלי כמו כן והיית אך שמח הנאמר בסוכות בש' ראה כי
אחרי שאמר שבעת ימים תחוננו לה' אלקיך נמצא דביום ז'
אנן קיימין לכך אמר והיית אך שמח רמז אל אך הנאמר
ביום הכספו אך בעשור כי כן עי' היום הוא ושמח הן עי'
קיום חתימתו לטובה שנעשתה כאך בעשו ונתקיים גם
כיו השביעי הזה וגם אם לא הית חתימת ית' כ לטובה
הלא עי' מנחת סוכה שזכר ישוב וישמח כאילו חזר בערו
להיות ית' כ להתכפר ולקרוע כל גזר דין רע ולבטל כל
פתק לחטוב ולפי מנהגנו ביום ה' ר' כמרוכ' מפי חכמים
נספריהם ואמת נכון כי אך בעשו לחדש ומנחתו גורס לו
להיו' שזח כיום מסיר הפתקין וכתב ה' ר' אב' ע' וזל וטעם
אך בעשור בעבור שיום מוקרא קדש יום שמחה וכן כתוב
אכלו משמנים ושתו ממתקים ע' כ' ל' נמצא לפי זה כי אך
בעשור רמז ליום ר' ה' שקדם שם זכרון מנחת יומנו לומר
שכיום

שבוים העשור לא יתנהג כמנהג יום האסון כי אך למעט
יאל הנה בזה יתכוון הדבר לפי דרשת ר' יונה שזכרנו
מן הירושלמי יום יום ידרשון יום תקיע' ויום ערבה ולפי
מה שיום ערבה בא ב'א יום אחרי יום תקיעה כמוני אך
כך נמצאתי לדרוש לפי דרכנו לסייע דברי חכמים דכלא
רמיזא באגרויותא וכבר שני אכין אלנו נתפרשו מר' ש' חר'
למעוטי לשאינם שבים ונתניין למעוטי סלמי חגיגה שאינן
דוחו את השבת כנו לנו זל סס ב' וכן מה דמי בן דהך
פשט ואמנם כיוון זה שלנו גם כן עולה ופה :

והחכם בעל סדר היום כתב בדף ע"א זל ולהיות
היום הזה יום נורא מאד וכו' נחתמים כל
הספרי' כלם והפסקי דינים ביתנים ביד כל תוכע ומשטיק
לכן צריך להרבות בו דקה תפלה ותחנונים לעורר
הרחמים ועליוני ירחמו עלינו ויחזמו אותנו כספר חיים
טובים ובספר דריקים לבחולה וישועה ונוהגים להרבות
ברות ב'ה ויום שלובשים בגדים לבנים כמו ביו"ה ויום
שעומדים כל הלילה ואין ישנים כלל ומרבים בזמירות
ותחינו וקורים ספר תלים כלו וכל המרבה להתחנן הרי
זה משוב' ואפי' מי שאינו עומד בלילה קם באשמור הבקר
לומר סליחות עם הצבור כל א' לפי מנהגו ע"כ ועוד
האריך יסו אמרו השמעתיד מדברי רס' כי הנכתי לפניך
והעתקתי לשוננו כי אותנו ראיתי מפרש ומבא' יפה ענייננו
של יום ומעשיו למען תרע איד תתנהג בו וכן נזכר
דבריו לחכמים אחרים מזה ומזה הם לקוחים וראוי וטוב
ב א ג 2 לשמוע

לשמו בקול ומהרדים שם בהנה' כת' גם הוא ענין לבישת
מכבדים לבני' כמו ביהב' שהוא מן המדרש ועוד כתב שיש
פונדלי קודם עליו השח' כמו שעוסי' ביהב' קודם ערבי' ע"כ :
והנה מכל זה שמועה שמענו כי צרי לנו שולח זרפואה
במצאת אפי' עד דכרובה של מות ואפי' בשע' מסד'
הפתקין הן אמת כי הקודם ועושה הו' משוכ' זטוב לו והוא
הנשמע מוסו' מלשון רשבי' באומריו חי זכי בתשוב' שלימה
ברקא יאות תליון ליה זכו' וזהו המנהגים אשר קבעו לבני
מכמינו קדמונינו להחיו נפשינו כי א' רחום ה' א' קינו :
ובתב' החכם ריקאנאטו שם בפ' שלח דף ק' ע"א הנ"ל
כי הן אמת כי הכל תלוי בתשובה ובמעשי טוב'
שמנס' החולה צריך זכות ותפלה שירפאהו ה' ית' יותר מן
מכריח שלא יבא עליו חולי' וכך היא המדה בעני ועשיר
מאוד עיני' שציהם ה' וכבר שמעתי מפי חכמי' ואנשי' גועס'
שראו באדם א' שלא היה לו כל וכחות' הלי' לה עצמה עשה
תשובה וינחם ה' על הרעה וכחותה הלי' עצמה ראה כל
על ראשו להנילו מרעתו עכ"ל החכם ראה זה דבר גדול
הוא לחזק לב' בדכאו' כי מזה נראה כי טוב לחזר אחר
נדוע' זאת כי כאשר ידע האדם את עתו וכי מעותד'
ליפול בפח ב' מיתן א' לבנו ויועיל לו או לבניו
או לאחר זמן כי ישוב מדרכו הרעה יפספס
במעשיו ויטיב פעולותיו וברבות
הטובה יש כשרון לבעליה :

והחכם מה' ר' יוסף כתב בהגהה על סעיף א' מס' תר"ס
 כתבו הראשונים ז"ל שיש סימן בכל הלכה בלי
 המ' ר' מה שיקרה לו או לקרוביו בשנה ההיא ויש מי שכתב
 שאין לדרקק בזה כדי שלא ליתרע מזליה כי רבים אינם
 מביני הענין על כרחו ויותר טוב להיות תמים ולא לחקור
 העתידו כנ' לע"ל גם החכ' בעל קמחא במחזו' בתחלת
 פי' ההושענות זכר עשה מענין זה מראיות הכל זהם לים
 לומר שאין ראוי לנהוג מנהג זה ואולי כלם אחרי דבר
 החכם אבנדרהס הם נמשכים ונבאים כי כן זכר פרטות
 המנהג וכתב עליו שאין לנהוג אותו כנז' לו ז"ל דף פ"ע"א
 שאמנם אולי מדבר זה לא היה במשך תועלת התשובה
 כי גדול הוא הייתי מורה להם אך בהי' ענין זה סיבה
 גדולה לתשובה וגורם להרבות מעשים טובים וראה שאין
 להרחיקו כל כך דממה נפשך או יראה ויבין או לא
 יראה ויבין ויראה ורעד ויבואו בו הנה מה טוב ומה בעי'
 כי יכנע וישוב למוטב ומעשה אותו האיש שזכר הדיקאנ'
 ויכיר דבין לילה אטר ויבין ליל' חזר וחיה עי' התשובה אשר
 הסו' גרם אותה ואם לא יראה ובלבבו לא יבין אפי' הכי
 ושב ורפאו כי יאמר הנה נזר עלי טובה מן השמים
 ארבת תור' ומצות שלא לקפח פרנסתי הא' למה זה דומה
 למאמר איהוא איוב סו' ל"ג אז יבלה און אנשים ונמנעם
 ויחזו להסו' ארס מועט ונבה מב' יכס ואם יודך עני' בכס
 פוכל לוי' של מעש' זהים רינו מן השנוק' שם הנס' שהראה
 שמוטן הוא על דבר החלום כי אמ' באש' ור' אג' ב' ח'

חזיון לילה בנפול תרדמ' על אנשי' בתנומות עלי מסכת
אז יבלה חזן אנשים כלו' כלילה בעת הנהוג סתרדמה
בוסלת על חנסי' נעומדים בתנומו' אז שהיה שעת ממשלת
הלבנה יבלה חזן אנשי' להודיע איד מוסרם נחתם ונמשך
מזה תועלת כי גבה מגבר יכסה וגו' בהיותו ירא לנפשו
בנפשות ביתו או למעשיו ופעולותיו וחק להאריך בזה
די לו כי העמדתך על כוהיון של הברים ואזה תבחר
נתקרב כי לא לחלוק ולא להכריז בך החכמי' איני כדאי :
וכתב עוד שם החכם רוקאנאטו הנ' לברך ק' עזרא
אמנם הטעם בלי' ה' ש' ד' יותר משאר לילות
הבנותי מרברור' איעזר מנוה'מים כי בחג נדוני' על המים
נהגא יום אחרון סכת' שאז נחת' לחיו' כי כפי צורך החיים
כן המים באים לעולם נר' זל רמזו ענין זה בפ' ק' דתענית
כיוהיב ק' ב' ה' שבעה לחיו' הוא דיהיב סנא' ומסביע לכל
מי וכו' ואני' שמעתי ולא אביין כי הריו' זנ מערכ' על הדרום
כי עו' אני' אסא' לאמר ולמה ביום שביעי של חג נדוני' על
המי' ועו' הא' בתר' הוסא' גופא' אזיל' דיותר היה נכון לומר
שבו ביום נדונים על המים לפי שדוני' של אדם נחתם בו
ביום מלומ' איפכא' כי האדם הוא העקר והדבר מבואר כי
מזה אין בטעמו' בו ברו' שביעי' ואי' לרודי' אמינא' כי להיות
יום שביעי' של חג יום השלמ' הה' ונהא' מקודש במספר
שביעי' (וכאשר כתבתי בספ' מזמור שיר על סימן שביעי'
בקרואים תמנה) ומקודש בקרוס' שביעי' כנודע קדושתו
בימי' בשבועות וכסנים וכבר נסלמו' כל היומו' שופ' כסוד

סוכה לולב אשר העמידו הדינים תלויים ועומדי וכמקדש
היו מסלומי ביום זה הקרבת ע' פרים מעתה עת להוציא
לאור משפט וביום השביעי שהיה יום אחרון בשלש הדין
ומי שזכה זכה ומי שנתחייב בתחייב ונמסרו לבעלים הן
לטוב והן למוט כי הנה ימי הסתיו באי עלינו עת לעשות
לה בישלמה מלאכת כל השנה ומי שטרח יאכל וכגמול
ידין יבין לו כי אמנם שמיני עשר הוא ריח לעול השמות
המתערבות מזיו השכינה וכמדדשם אל וכן נשמע מדברי
הזוהר פ' ויחי דף ר"ב א' ע"א כי שם נאמר כך כולו עלמא
עאלין לדינא קדם מלכא עלאה ודאין לון מיומא ד' ר' ה
ז'ה כ' עד חמש סרי יומין לירחא זבין כך אשתכחו ישראל
טרחין וכנ' נאולי זה ג' כ' דבר הרב הבחי לומי שהוא יום
כו' לבריאת העולם כנגד שם ההויה ברוך הוא שעולה
כו' כי הוא השם אשר ממנו נתהווה הכל והאד' אשר כתוב
עליו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו יחיה וימות לפי חפצו
ורצונו ית' כי הוא לברו נותן הכל ומסוד הכל וכדכתי' יסר
אלם מעליה' א' תקרו אלם א' סר אלם שלהם כי אינם עוד
בתפארת בריאה בצלמנו כדמותנו ולמיתה הם עומדים
חו' וכ' מואילי עסק בנסתרות אך לפי פסוק של דברים
דברנו דברינו והדעת נוחה בהם עוד החכם ריקאנאטו
כתב שם דף ק' ע' ז' ע' חזל ותמה אני על ר' איצור שכתב
כי אין זה נוהג רק באדם כי שמעתי שי' כנסו ענין זה
בעופות שרצו לשחוט למחר ובליל הושענה רבה לא היה
להם כל ולכן יש אומרים וביום ה' ש' ר' יחזקאל ע"כ ל'
לדבר

לדבר הזה אני מביא ראיה מן הדיוט א' שהביד באמנה
ומסיח לפי תומו לאמת לאמתו כי בהיותנו רוכב
על סוס לאור הלבנה בבקר השכם ללכת אל עיר מושב
לתפלה בעשרה יושא עיניו וירא והנה לסוסו לא היה כל
לראשו ובהיו מאור הלבנה לאחריו היה רואה עצמו רוכב
על סוס עם הרא' אך האוס היה בלי ראש וכן היה מעשה
כי תוך ימים מועטים נפל הסוס ונשבר ומת הוא הדבר
אשר דבר החכם כי עופות העומדים לשמים אין לראשם
כל והנה לפי דבר הרב הכחוש שזכרנו בראש דברנו זה יש
להאמין כי כן הוא גם בעלי חיים כי טעם אחד לכלם כי
אין להם עשב ולא ברית מלמטה שאין להם מלאך ממונה
מלמעלה ובהיות סמוך להעדר סר כלו מעליו וארס
עבה' וטע' ה' אך החכ' ציוני כתב דף פ' ג' ע' ב' וז' ואנחנו
עמו ונאין מדעיתנו נעבד חלוצי' ידעו על העליונה אבל
לחיות השדה ולעוף השמים ולכהמת הארץ לית לה כה
על' בפי' שיש להם אינו נקרא כל ימותו ויאברו ולאד' שיהרג
בסנה התיא' יראה ראשו על כתפו ע' כ' ל' ועו' האריך שם
בדברים אחרים הבט וראה חופ' נסיונות אחרי' למשכילי'
יבטמו ועליה תבא ברכ' טוב ומהם לליל הס' ר' מתייחסים
עאמנם לבטיון שזכר החכם ריקאנטו יש להאמין זה אמת
ועמדנו על האמת ולפי כל האמור לעיל מפי חכמו ומפי
סופרים שכליל הש' אין כל לארס שימות בסנה היא
הגם שאין דבריהם בריכים חזוק אחר' שמע לי את אשר
קרת בביתי ובחנותי וזה כי בסנת ס' ע' ו' היה עומד

בביתי

צבתי סומך על שולחנו איש א' מעיר פירארה בקרא שמו
חזקיה ויהי בחזי הלילה ליל הש' ר בא השמש לבא לב' ה
להדליק הנרות ולקרוא לשומרים לבקר כמנהגנו ובחשר
דפק לפתח הבית הלך חזקי' ה' נל לראו' בחלון הפתוחה
לרשות הרבים ובהיו שם הלבנה בני אשר היו שם בחדר
ההיא לתקן הלולבי' ראו כל חזקיה הנ' ל בלי ראש ואמר
לחזקיה חזור כי אולי נשבה הוא וחזרו לראו' מ החלון
שם הלבנה וראוהו גם כן בלי ראש ובבקר אור
הגידו לו בני את הדבר הזה אך לא הגידו לו מאונת כד
לא לתר' מזליה וגם שלא להפחדו לא עברו חדש ומיום
או עשור בו האיש הזה נפל למשכב ומת קודם

ד' ח כסליו ברוך הוא וברוך שמו
עוד כתבה חכם ריקאנאטו דף ק' ע"ז וזל והשעה אמר
קצת חכמו הקבל' כי לא ניתן לפר' ואז' לא קבלתיה
ע"כ ל' חמנס דבר זה הסתום נמצא מפני לחכ' אחד שכתב
לידע השעה והרגע לראותך הלבנה ליל הש' ר' אם יהיה
יום הש' ר' יום א' בשבת ל' ח שעות ואם ביום ב' ל' ה שעות
ואם ביום ד' ל' ג שעות ואם ביום ו' ל' ז שעות וזאת כתוב
ברוק ומנוסה עכ' ל' לחכם בעל ספר עבוד שני' דף ק' כד
ע"א מה שלא פירשו ולא קבל' החכ' ריקאנאטו חכם זה גילו
ופירשו ובהגה' בס' היוני' דף פ"ג ע"ב כתו' כי זה צדו לעשו'
בשעה שכוכב לבב' שולטת באותו לילה והוא נסיון אמותי
עכ' ל' נכין מזה טעם לשעו' הנזכרו' לפי סגנו' הימ' בי מזה
אפס' שנאמר להיו' כי באות' לילו' לבנה שולט' באותם שעו'

נראה

נראה והבין כי כלם הם לאחר ה' שענו' מהלילה • רואה אני
כי מתכוין הרב עם מה שכת' הרמ"ע שזכרנו לשנונו למעל'
באמרו זל והורחותיה נודעו' לרבים משעה חמשי' ואילך
• שהדין נמוסר לסלוחין ע"כ מעתה מתוך דברי חכמים
ואמרותם השמעתוך הדברים על מתכונתם :

הנה נא ערכתי מספט משפטי ה' אמת הנורקים ביום
זה יום הנשענ' רבה מפי מפרשים ומפי פוסקים
ונתוכם ובאמצעם דברי האקי רשבי' המאיר למט' ולמעל'
לפניו ולאחריו כי כל אלה חכמי עולם מינונו השיגו חיל
ובאמת פליאה ממני איד לא בזכרו אמרותיו משום אחד
מאלה החכמי' כאילו לא ראו אורו ואם בקיר הוא בשחקים
לא ר' מכ"ן ולא בחיי ובפרט החכם דיקאנאטו כי דרכו
להביא אמרותיו אמרות טהורות באלו לא ראש ולא ידעם
ונראה לומר כי לא נתגלה בזמנם המאמרים הללו כי
הושמו מהמדפיסו' אחרי כן בפ' ויחי וכאשר הרגיש
בזה החכם כמ'רמ"ע נרו בפ' כו דף כ"ג ע"ב ויהי
מה הם אמת ודבריהם אמת והכל מיוסר על
האמ' וזהו מה שראינו לומר ולעורר בדרכו
הנכבד הזה ברנך ה' המאיר נתיבך

סדר לאשמורת הבקר

ליום הושענה רבה

בסדר ממנו **הן ארי** לעשות חפצו וראי שמים

אומר סדר של סומרים לבקר מאותו יום עד ברכי נפשי
וקריש וברכי חנוכה ונג' וא' ח' כ' יאמר מזמור ס' ק' וא' ח' כ'
יאמר חסדי ה' פיוט בסדר מאתי על יג' עקרים כתוב
באילת השחר דף ק' מ' ט' ויאמר אחריו אל מלך.
ולבנהגים לומר סדר סומרי לבקר ביום זה כבשאר ימיו
חול המועד ויאמר הסדר הזה בדליגת א' מלך והגדני :
יאמר מזמור סימן ל' ב' רננו צדיקים ואחריו יאמר

אנא נזרא עליה : איוון שיר ותהלה : מבת
יופי כלולה : פאת לפניך בשמחה :
כי ברחמיך בטוהה : כי חננתך סליחה : גם
לסימן ואות : עבותות הטאה נהרות התורה
מלולבה קושרות : דורך פורה שמע נא :
הושענא והצלחה נא : והעלנו מתהומות
רבה רבה וקרוש :
הלא זה ימים שבעה : במינים ארבעה
שיחרנוך

שיחרנוך שזמע שועה וּלְהוֹרֹת כִּי בָךְ
קָדִימְךָ יָצַל סוֹכְבָה עֲשִׂינוּ וְשֵׁם וְשֵׁנֵנוּ וְגַם שְׁתִּינוּ
זְכוּרֹנוֹת הָיִו לָנוּ הַוִּקוּתֶיךָ גְּבֵרָה וּמִדּוֹתֶיךָ
כֹּל מִשְׁפָּטֶיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ חֶסֶד עוֹרֵר וְשִׁבּוֹר
כֹּל מוֹט וְכֹל מִשְׁטָן תִּשְׁמוֹט שְׁמוֹט כִּי
אַתָּה מִשְׁנַבְּינֵנוּ בְּכֹל נִימוֹט רַבָּה :

טָהַר כֹּל אֲשֶׁמָּה מִדִּירָךְ הַנִּשְׁעָנִים עַל חֶסֶדְךָ
וּבִתְפִלָּתָם בְּאִים עֲדִיק יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל
הַקֹּשֵׁב מִשְׁאֲלוֹת שׂוֹאֵל כִּי אַתָּה לְבָד גּוֹאֵל
כֹּל תְּפִלָּה וְתַחֲנִנָה בְּקִטְרֹת וּלְכוּנָה תִּעֲרַב
לְפָנֶיךָ שִׁזְמַע רִינָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט דּוֹרְשִׁים
לְמִצְוֹתֶיךָ קְלוּם חֲשִׁים לְחִתּוּם לְטוֹב
בְּסוֹר קְדוּשִׁים רַבָּה :

מְהִלִּים לְךָ בְּעֲרֹבוֹת בְּהַקְפּוֹת וְלֹא בְּשִׁיבוֹת
חָדַשׁ לְהֵב לְבָבוֹת נִצּוֹר מִכָּל מִשְׁמַר לָבָם
הַסִּבְתָּ וְשָׁעַע לְקוֹל נִיבָב שִׁפְטָה מִשְׁפָּט
וְרִיבָה רִיבָם שׂוֹשֵׁי שׂוֹשׁ בִּישׁוּעֶתֶיךָ בְּמִקּוֹם
מִבּוֹן שְׁתֵּה מִקְרָשׁ בּוֹנֵנֵי דִידְךָ עוֹדָה
נִדְוֹר כֹּל פֶּרֶץ כִּי תִבֵּא יִשׁוּעָה בְּעֶרְץ תִּמְחֹץ

ראש

דאש על ארץ רבה :

פנה נא מערכות ללוקחי לולב וערבות
ושואלים גשמי נרכות צמאים למעינותיך
לשאוב ממימי ישועתך ולשמוח בתורתך
קרוב נא יום מיומים כהרת מפתח הבית
מפכים מים ויגיעו עד מי מתנים ראה נראה
אותם נחל גדול אשר עלה עץ שפרו לא
יבול ודנתו כדנת הים הגדול רבה :

שבטיך מהרה תנחילם נחלה על יד נביא
הבטחתנו להפילה ולא יוסיפו לענותה עוד
בני עולה תפריח בצמחי רבבה בהצרות
שמחרת בית השואבה למנענעי לולב
וערבה המול נוצרי נענוע יושבי הסוכה
אל מושך לוחתן בהבה יחיש להקים מעוזו
לנו סוכה אזי נראה אור באורך תשתה
מים מבוהד נקומה ונחיה נעשה לפארך

אנא הושיעה נא ביום ערבך ובמשפטיך
תהו סוכה את ערוץ המזן רבה רבה וקדוש :

אל מלך נאמר מזמור סי' ס"ב נח"ח כי יאמר

אתאני

אתאנו לך כי אתה יי אלקינו עושה גדולות
בכל לב נשפוך שיחה ארת פיוך
לחלות באשמורת הבקר שירי דוד עבדך
נשיר במקהלות את חמש עשרה שיר
המעלות :

אלה יי אקרא צורי מעירי תמונני אל אשה
לעולם ומשפת דמיה פלטי באשמורת
הבקר בספר חיים טובים תמונני שיר
המעלות א יי בעתה לי קראתי ויענני :

גמלתני מאזהירה משגבי וצורי גדלהני
בחסדך העלה נא ארוכה לשברי באה
דשיל טובה כי אתה יי עלי ושומרי ש ה
אשא עיני אל הקרים מאין יבוא צורי :

הדריבני במצותך והודיעני דרך זו אלך היום
תקני מעוני בשערי ירושלם אתה לך באה
תנס ותבון תפילתי לפניך עליון בכל מולך
שה להוד שמחתי באומרים לי בית יי נלך :

זחלתי ואירא בעמד מארזוני מדינך היום רוכב
שמים זכור כי רב שבענו בזה ורהחינו

מיומים

מיומים ב ה חנינוי חנינו מדהרינו וזרזק
עלינו מים ש ה אלק נשאתי את עיני היושבי
בשמים :

טרם אענה אני שוננום על מזיד כליהה עזא
טפשהי אני ואתה יי כפה ויקשים לכלמי
האל ב ה יעזרנו אל ויביא לציון גואל
ש ה לדרך לולי שיהיה לנו ואמר נא ישראל:
בבוד הנחל לבוטהים בך מלד על ככא רדמים
יושב כילא ינוח שבט הרשע על גורל צדיק
כי טוב הושב ב ה לטובים הטובה ולישעים
בלכותם הקשב ש ה הבוטהים ביי כהר
ציון לא ימוט לעולם יושב :

מחול כסלותינו כפר הטאות והעבר אעמים
מחה עונות ושובה את שביתנו וכבנגב אפיקי
ימים ב ה נהיה שמחים כיה לבית אודם
בתמים ש ה בשובי את שיבר ציון הינו
כחולמים :

סומד והונן יה לכל יבנה בית לעם קרובו
טובת דוד הנופלת אל יקימה מדר בגיבו

ג א ז 3 ב ה

ב ה רחשנו ירצה אל ייטוב לעמו מטיובו
ש ה לשלמה אם ייבנה בית שושן עמלו
בזניו בו :

על זאת יתפלל כל חסיד אלה על יגיע כפיו
עושה משפט וצדק אתה כל תניחהו לעושיקו
ב ה ערוב עבדך לטוב ורתשפיק לו כל
צרכיו ש ה אשרי כל ירא יי
ההלך בדרכיו :

פרות כמאז שלחרת והצלתיני מיד צוררי
פקודתך שמרה רוחי קיצצת עבות רשעים
עזברי ב ה פניה דאר יבושו ויסוגי אחר
שודרי ש ה רבת צררוני מנעורי :

צדיק אתה יי תהינה אנני קשובות לקול
תחנוני צדקתך כהררי אל ועמך הסליחה
לכל פשעי ודוני ב ה צדקני במשפט
והרבה עמי פרות בכל ענייני ש ה
ממעמקים קראתה יי :

קראתה בכל לב וחוקה אצורה ענני יי
קיוותה נפשו לושוערת בכל ענייני

ב ה קבלני ברצון והטה אתך לרנוני
ש ה לחד יי לא נבהלבי ולא דמו עיני :

רוז רחש רנישת עם ראשית תבואתו

דומה מעל שמים אל דים ישמע מעמו צאן
מרעיתו : ב ה נחום יתעורר להוציאה
קרו ישוערתו : ש ה זכור יי לחד את
כל ענוריו :

שבטיו יה מארבע כנפות קבצים אל מקום
אחד שם יתנו צדקורתך לכבוד שמך
המיוחד : ב ה שמע ישראל הגדה אל
ישועתי אבטח ולא אפחד : ש ה הנה מה
טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד :

סיר זה הקהל והחזן יאמרו אנתו כיחד

תקרב רנתינו לפניך מלך נורא עלילות

תמצא תהינתנו חן והסד כמינו

אוישים ועולות ב ה תבהר ורקרב מכל
עמד קול קולי קולות : ש ה הנה ברכו את
יי כל עבדי ייהעומדים בבית יי בלילות :

ג ב 2 3 בית

בית זה הסליח זיכור יאמר אותנו לברנו

וְהַסְדִּיק נִזְרָא נְפִלְאוֹת יִכִּירוּ הַכֹּל בַּחֲזוֹרֵי וְזִקְנֵי
אֵל יוֹדְעֵי קְדוּשַׁת יְחִוּד מְלִכּוּתְךָ קְדוּשִׁים בְּבִרְוֹ
סִינֵי ב ה הַתְּמִנָּה לְהַיִּים טוֹבִים בְּתוֹךְ קְהָל
אֲמוֹנֵי שְׂאוּ יְדֵיכֶם קְדָשׁ וּבְרַכּוּ אֶת יי :

בית זה הקהל יאמרו אותנו והחזן יסתנוק

בְּרוּךְ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּסוּד קְדוּשִׁים כְּבוֹדְךָ בְּעֶרְץ
וְשִׁתְּכַח רַמְסִיד מִפְּינֵנו כִּי וַיִּצִילֵנו מִכָּל צוֹקָה
וְקֶרֶץ רְוֵא יַחֲשֵׁב בְּנֵי חֲבוּרָה עִירוֹ וַיַּגְדֹּד
מִתְהַרְהֵר כָּל פֶּרֶץ יִבְרַךְ יי מִצִּיּוֹן עֹשֶׂה
עֲמִים וְאֶרֶץ :

אלו הסני בתים יאמר אותם החזן לברנו

אֲנֵה עֲלִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת רִצָּה אֶת
שִׁירֵינוּ עִם שִׁירֵי דָוִד עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר עָרַכְנוּ
בְּמִצְרָה לֹת ב ה יַעֲרֵב לְפָנֶיךָ מַעֲמָד קוֹל
תְּהִלּוֹת כִּשְׁמֵי לַאֲמִים בְּמִקְדָּשׁ עַל דְּמַשׁ
עֹשֶׂה מַעֲלֹת :

חמש עשרה מעלות השבים בבנינם שלמים
עז שירי לחיים עליהם במקדשך בנוי כמו
דמים אחי ימלא שהוק פינו ולשונינו רינה אז
יאמרו בעמים ישראל נושע ביי תשועת
עולמים :

אל מלך . ואומר מזמור פ"ה

א בורא בראשית ארץ ושמים ישב רוחו יולד מים
בנשמי אורה תאיר אדמה כמאז כתבת
בתורה תמימה איד יעלה מן

הארץ והשקה את פני האדמה :

ישב רוחו יולד מים

בנשמי אושר תאשר אדמה בזכות אדם
הראשון יצרת בחכמה שב בתשובה
שלימה חלנו עינינו כמים :

ישב רוחו יולד מים

בנשמי ברכה תברך אדמה בזכות כהן היום
הבנים אורחים מן החמה ראם ורץ
לקראתם ואמר יוקח נא מעט מים :

ישב רוחו יולד מים :

בנשמי 3 3 1 1

בְּנִשְׁמֵי נִיָּקָה תִּגִּיל אֲדָמָה · בְּזִכּוֹת גִּבּוֹר חֲכָם
גִּרְשׁ הַבֶּן עִם הָאִמָּה · מִקַּח יְשׁוּם עַל שְׂכֵמָה
לֶחֶם וְחֵמֶת מַיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי דִשְׁנָה תִדְרֹשׁ אֲדָמָה · בְּזִכּוֹת דְּלִרְמִי
דִּפְק מֶלֶךְ לְכַרּוֹת בְּרִית שְׁלִימָה · וְהוֹזִיבָה
אֲבָרְהָם אֶת אֲבִי מֶלֶךְ עַל אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם :
יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי הוֹד תִּדְרֹד אֲדָמָה · בְּזִכּוֹת רֵזִיפָה
בְּנִשְׁמֵי צְנוּעָה וְתַמָּה · לֹא הַכִּיר בָּהּ בַּעֲלָהּ
עַד עֲבָרָה בַּמַּיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי וְעַד תּוֹעַד אֲדָמָה · בְּזִכּוֹת וְלֵד יַחִיד
לְאִמּוֹ וְלֹא אֲבָרְהָם דְּמָרָה · וְיֵשֶׁב יִצְחָק וְיַחֲפֹזֵר
אֶת בְּאֵרֹת הַמַּיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי זִכּוֹת תּוֹכָה אֲדָמָה · בְּזִכּוֹת זִרְע
וּמִצָּה לְמַעֲשֵׂד וְהַרְוִימָה · וְיֵאמְרוּ לוֹ
עֲבָדֵינוּ מִצְּאֵנוּ מַיִם :

יָשֵׁב רוּחוֹ יוֹלוֹ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי חַיִּים תְּחִיָּה אֲדָמָה · בִּזְכוּת חֶשֶׁק
מִטְעָמִים וְאָמַר בֹּא אַחִיד בְּמִרְמָה · וַיְבָרְכֵהוּ
וַיֹּאמֶר וַיִּתֵּן לַדְּהֵלָהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם ·
יָשֵׁב רוּחוֹ יוֹלוֹ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי טוֹבָה תִּטְוֵב אֲדָמָה · בִּזְכוּת מְהוּרָה
יֵצֵאה וּבְרָה עַל שְׂכָמָה · וַיֹּאמֶר לָהּ הָאִישׁ
הַגְּמִיאֵנִי נָא מֵעַט מַיִם ·
יָשֵׁב רוּחוֹ יוֹלוֹ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי יְשׁוּעָה תּוֹשַׁע אֲדָמָה · בִּזְכוּת וַיִּפְגַּע
בְּמִקּוֹם וַיִּלֵּךְ שָׁמָּה · וּבְאַרְצָה בְּנֵי קָדָם
וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְשָׂדֵה בְּאֵר מַיִם ·
יָשֵׁב רוּחוֹ יוֹלוֹ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי כִלְכֵּלָה תְּכַלְכֵּל אֲדָמָה · בִּזְכוּת
כַּחוֹ גְדוֹל וְהָאֶבֶן גְּדוֹלָה הִרְוִמָה · מֵעַל פִּי
הַבְּאֵר וַיִּשְׁק אֶת הַצֵּאֵן מַיִם ·
יָשֵׁב רוּחוֹ יוֹלוֹ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי לוֹיָהּ תִּלְוֶהָ אֲדָמָה · בִּזְכוּת לִבְנֵה לַח לֵוִי
וְעָרְמוֹן פֶּעַל בְּעָרְמָה · וְהֵצִיב מִקְלוֹרֵת פִּיִּצֵּל
נ ד 3 4 בְּשִׁקְתוֹת

בְּשִׁיקְתוֹת הַמַּיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי מְלֵאָה תְּמֵלֵא אֲדָמָה · בְּזִכּוֹר מְסֻרָה
סִימְנִיָּה לְאַהוּוֹתֶיהָ הָעֲנוּפָה · הִיוּ עֵינֶיהָ רְכוּזָה
וּזְלִגוֹת מַיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי נְדָבָה תִּנּוּב אֲדָמָה · בְּזִכּוֹר נְדִיבִים
אַחַד עָשָׂר שְׁבַטֵי אִיּוֹמָה · רָהֲצוּ רְגֵלֵיהֶם
כְּוִיתָן מַיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי שִׁשׁוֹן רֵגֵשׁ אֲדָמָה · בְּזִכּוֹר סַעֲד
וּכְלָל בֵּית אָבִיו בְּמִצְרִימָה · וְשֵׁם נְרָתְכָרְךָ
וְאֵת שְׁדֵי יְבָרְכְךָ בְּרִכּוֹת שָׁמַיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי עֲלֵצוֹן תַּעֲלוּז אֲדָמָה · בְּזִכּוֹר עֲנִיו
הוֹדִיר מִן בְּמִדְבָּר שְׁמֵמָה · גַּם הִכָּרָה צוּר
וַיִּזְבּוּ מַיִם :

יֵשֶׁב רוּחוֹ יוֹלוּ מַיִם

בְּנִשְׁמֵי פִרְנָסָה תִּפְרַנֵּס אֲדָמָה · בְּזִכּוֹת פְּנִימָת
מִקְטוֹר

מקטיר ומכפר אשמה בשמונה משמש אחר
כל בשרו ירחץ במים :
ישב רוחו יולו מים

בנשמי צהלה תצהיל אדמה בזכות צוהר
לשמור אח ותלך העלמה היא זכרה
לבאר אשר נתנה להם מים :
ישב רוחו יולו מים

בנשמי חנינה תניף אלהים זכות אלו הצדיקים
זכור לנאנקים ובטובך וחסדך יעטפו
בר עמקים רבת תעשרם פלג אלהים
מלא מים :

א בורא בראשית ארץ ושמים ישב רוחו יולו מים
א מלך נאמר מזמור סי' ס"ה נאמר כך ואמר

אל עליון המקרה עליותיו במים
שהקים יולו צדק ורעיו עמים :

בנשמי צדקה תצדיק אדמה בזכות צדוק
משרת העמדת לו חמה אחרי
שם נבעונים לבית א הוטבי עצים ושואבי מים :
שהקים

שחקים יולו צדק וירעיפו שמים

בְּנִשְׁמֵי קוֹמְמוֹת תִּקְיִים אֲדָמָה · בּוֹכוֹת קָמָה
אִם בְּיִשְׂרָאֵל בִּלְכֹתָהּ לַמִּלְחָמָה · וְשׁוֹבָהּ
לְיַעֲלֵל כִּי חֵלֶב נִתְּנָה לְשֹׂאֵל מִיָּם

שחקים יולו צדק וירעיפו שמים

בְּנִשְׁמֵי רֵצוֹן תִּרְצֶה אֲדָמָה · בּוֹכוֹת רָצָה
מִלֶּאֶד בְּהוֹיֵבְטֵי חֲטִיִּים כְּמִחוּמָה · וּמִץ טֶל מִן
הַנִּזְיָה מֵלֹא הֶסְפֵּל מִיָּם :

שחקים יולו צדק וירעיפו שמים

בְּנִשְׁמֵי שְׁלוֹם תִּשְׁלִים אֲדָמָה · בּוֹכוֹת שׁוֹפֵט
נִזִּיר בְּטֶזֶן נוֹקָם נִקְמָה · בְּקַעַת לוֹ מִכֵּתֶשׁ
לְחֵי וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מִיָּם :

שחקים יולו צדק וירעיפו שמים

בְּנִשְׁמֵי תִלְמִים תִּתְּמִים אֲדָמָה · בּוֹכוֹת תְּמִים
סָבַב בְּיִשְׂרָאֵל וּבֵיתוֹ שֵׁם בְּרָמָה · וַיִּקְבְּעוּ
הַמִּצְפֹּתָהּ וַיִּשְׁאֲבוּ מִיָּם :

שחקים יולו צדק וירעיפו שמים

בְּנִשְׁמֵי בְרִיאוֹת תִּכְרִיא אֲדָמָה · בּוֹכוֹת נִמְשַׁח
לְגַנִּיד בְּחֵדְרָתוֹ מִחֲבִמָה · אַחֲרֵי מִצְאָה

נערות

צְעֵרוֹת לְשׂאוֹב מַיִם :

שֹׁחֲקִים יִזְלוּ צְדָק וִירְעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי הַצֵּלָה תִּצִּיל אֲדָמָה בִּזְכוּרַת יְהוָה

מִמַּלְכוּת בְּלֹא חֶטָּא וְאַשְׁמָה קָדָא רֵאָה אֵי

חֲגִית הַמֶּלֶךְ וְצִפְחַת הַמַּיִם :

שֹׁחֲקִים יִזְלוּ צְדָק וִירְעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי רוּיָה תְרוּדָה אֲדָמָה בִּזְכוּת מַלְחָמוֹת

יִי לַחֶסֶם בְּעֵצְמָה וְתִאֲוָרָה דְדָד וַיֹּאמֶר מִי

יִשְׁקֵנִי מַיִם :

שֹׁחֲקִים יִזְלוּ צְדָק וִירְעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי עֲדָנָה תַעֲרֵךְ אֲדָמָה בִּזְכוּרַת בְּנֵה לֵךְ

בַּיִת בְּתַבּוּנָה וְחֻכְמָה שֵׁם הַתְּפִלָּל עַל

עֲצִירַת מַטָּר וְהִבְטָחָתוֹ לַתַּת מַיִם :

שֹׁחֲקִים יִזְלוּ צְדָק וִירְעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי חֶבֶה תַחֲבֵב אֲדָמָה בִּזְכוּרַת עַל יַד

עוֹרְבִים אֲכַל בְּשָׂרָא וְלַחֲמָא וְאֵל אֵלֵּהּ

אָמַר קָחִי נָא לִי מֵעֵט מַיִם

שֹׁחֲקִים יִזְלוּ צְדָק וִירְעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי עֲמִתָּה תִשְׁמַח אֲדָמָה בִּזְכוּרַת עֲלֵה

מִקְנָא

מִקְנָא וְהִשְׁמַעַת לֹו קוֹל דְּמַמְתָּ וְאַרְבְּעִים יוֹם
עָמַד בְּעוֹנַת רְצָפִים וְצַפְחַת מִים :

שְׁחָקִים יוֹלוּ צַדֵּק וּוְרַעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי אֲהָבָה תִּאֲהוּב אֲדָמָה בִּזְכוֹת מֵאֲרָה

נְבִיאִים רְחֻבֵיָא בְּמַעֲרָה סְתוּמָה וְשֵׁם עִם

נֵר תְּמִיד כְּלִכְלֵם לְהֵם נְמוֹם :

שְׁחָקִים יוֹלוּ צַדֵּק וּוְרַעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי רְפוּאָה תִרְפֵּא אֲדָמָה בִּזְכוֹת נְבוּאָה

אֱלִיהוּ נִשְׁאָרָה בּוֹ רְשׁוּמָה הִכְרָה וְחֻצָּה

הַיַּרְדֵּן גַּם אֲצֵר רִפְאֵתִי לְמִים :

שְׁחָקִים יוֹלוּ צַדֵּק וּוְרַעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי פְדוּת תִּפְדֶּה אֲדָמָה בִּזְכוֹת שְׁאֵל

מִנֵּן לְרַצוֹת נַפְשׁ עֲנוּמָה וְאָמַר לֹא תִרְאוּ

נֶשֶׁם וְהִנְחַל יִמְלֵא מִים :

שְׁחָקִים יוֹלוּ צַדֵּק וּוְרַעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי נְאוּלָה תִנְאֵל אֲדָמָה בִּזְכוֹת פֶּת בֵּן

מֶלֶךְ מֵאֵם לְבַל בּוֹ יִטְמָא וּבָחַר בְּאֲבִילַת

יַדְעוּנִים וְשִׁתְיִית מִים :

שְׁחָקִים יוֹלוּ צַדֵּק וּוְרַעִיפוּ שָׁמַיִם

בְּנִשְׁמֵי

בְּנִשְׁמֵי חַיִּינָה תְּהוֹנֵן אֲדָמָה • בּוֹכוֹת עִם שׂוֹבֵל
לְהִכִּין תּוֹרַת יי תְּמִיכָה • גַּם הַכִּין לֵב עַמּוֹ
בְּרַחוּב לְפָנָי שַׁעַר הַמַּיִם :

שֶׁחֲקִים יוֹלוּ צְדָק וִירְעוּפוֹ עִמִּים

בְּנִשְׁמֵי פְּלֵאִים פְּלֵא עֲשֵׂה לְאֲדָמָה • בּוֹכּוֹר
הַכִּמִּים וְקִדּוּשִׁים עֲבֹדָה בְּאִמָּה • נוֹתֵן מָטָר
עַל פְּנֵי אֶרֶץ וְשׂוֹלַח מַיִם :

שֶׁחֲקִים יוֹלוּ צְדָק וִירְעוּפוֹ עִמִּים

בְּרַחֲמֶיךָ וְהַסְדִּיד הַזֶּה הַנִּשְׁמָה • אֱלֹהֵי תְּקִים
דְּבָרְךָ הַבְּטָחָת לְעֹזְמָה • כִּי מְרַחֲמִים יִנְהַגִּם
וְעַל מְבוֹעֵי מַיִם :

שֶׁחֲקִים יוֹלוּ צְדָק וִירְעוּפוֹ עִמִּים

בְּחֶסֶדְךָ וְרַחֲמֶיךָ אֵל יוֹדֵעַ כֹּל תַּעֲלוּמָה • מַיִב
פְּנֵי אֲדָמָה בְּרַמִּים וְקָמָה • יְהִי לָנוּ לְיִשׁוּעָה
וְשִׂאֲכָתָם בְּשִׁשׁוֹן מַיִם :

אֵל עֲלִיזֵן הַמְּקַרְהַ עֲלִיזוֹתָיו בְּמִים

שֶׁחֲקִים יוֹלוּ צְדָק וִירְעוּפוֹ עִמִּים

אֵל מֶלֶךְ נֹאמֵר מִזְמֹנֵי סִימֵן קִיָּא

נֹאמֵר כֵּךְ יֹאמֵר סְלוּמַת הַפְּרִיזֵן

אֲרוֹן עֲלוֹן תְּנֵה פְּרִיֹן

לְעַם אֲבוֹן יְדֵי רַפְיוֹן
בְּכֹל מוֹשֵׁב לְגַד נְחֹשֶׁב
הַיּוֹלֵךְ וְשׁוֹב עִם בְּיוֹן
גְּרוֹשׁ גְּנֵרֶשׁ נִמְאֵס וְרֶשׁ

נִגְדָה נִפְרֶשׁ כִּי אֵין רַשְׁיוֹן
דוּהָ לִבֵּב תִּמְיֵד נִצֵּב
גוֹלָה שׁוֹבֵב לְמִקּוֹם צִיּוֹן
הַמּוֹס גְּלִמּוֹד בְּלִי לְמוֹד

נִשְׁבֵּר קִפּוֹד בְּקִיקְיוֹן
וּבְכֵן שְׁבוֹד עֲנִי וְבוֹד
וְלוֹ חֲבוֹד וּמַחְלוֹן כְּלִיּוֹן :

פִּתֵי עֲלוֹן תִּתֵן פְּרִיֹן לְעַם אֲבוֹן יְדֵי רַפְיוֹן
זֹאת הַתּוֹרָה לֹא נִשְׁמְרָה

עַל בֶּן עֵבֶרָה אֲכַלָּה אִפְרִיֹן :
חֹק וּמִשְׁפָּט מִכֶּם נִשְׁמַט

לְזֹאת שְׁפֹט בֵּר תִּמְלִיּוֹן :
שֹׁמֵשׁ זִקּוֹן נִאֲהָ מִסִּכָּן

מִתְלִיפֵי קוֹן בְּלִצְיוֹן

יד כל ערוץ היה אמיץ

חלש יערוץ כאיש בריוח :

ראם עליון יתן פרוח לעם אביון רעה רעיות

בכה אבות הרבו הזכות

ובמכאובות נהרב ציון

לבב קרעו הרפו ודעו

מוסר שמעו קחו עציון

מלך תקיף לטוב יתקיף

אתכם יקיף כמו שדיון

נפש ינצור עונש יעצור

חזון יבצור גם כל שגיון :

ודאי עליון יתן פרוח אם עם אביון ייטיב רעיון

סוד השובה נלכה פה

נשפיל לבא באזוביון

על כל עווי נעשה ענוי

נסדיר וידוי נכשור בליון

פשע נמרוק עון נמרוק

גם המאונדהוק לטמיון

ובכן עליון יתן פרוח לעם אביון ידיו רפוח

צור

צור נפשות מחלושות

קח רהשות כדם אליון
קרבן עולה וכבלולה
ניב תפלה לרום חביון
ראה ראשית עזר אחרית

כי בד נשית כל חסיון
מהר עליון וחיש פרוץ לעם אביון ידורפוץ
שבטיו אלמן השב נאמן
מהר גוזן הוא סבטיון

תשמע הודה מיהודה
בקהל עדה בסוד חיון
חזק נופלים נחם אומללים
יוצר גלגלים השב ציון
אל דם יחיד קדוש יעמיד
מרום יתמיד את אפריון

אין עוד רפיון גדל אביון כי בא פרוץ מל עליון

אל מלך ואומר תזנוור סימן כ"א ואחר כך חומר

אלהים

והים תיים יחתכנו בספר החיים כי נמנו

ביום תוצאות חיים

אליך

נשמת חיים

נחתך

אל עץ חיים

כאנו בתאיה

כל החתים לחיים

נמול לנו הסדא

ארחות חיים

דורשך נשמנו

השם נפשינו בחיים

הלא אתה

אלהים חיים

כלנו חיים

ולנו פה היום חיים

אשר עתה חיים

וכבוד ראשונים

בצרור החיים

חסדים צדורה

בארץ החיים

טוב לנו חלקם

שנות חיים

יוסיפו לנו

אלהים חיים

מצא חיים

כי מוצאך

נגד החיים

להלוק ידע

החפץ חיים

מיה ראש

כאור החיים

נפשו תתהלך

למצא חיים

סליחה וכפרה

אלהים

נ

א

חיים

אלהים חיים

עמך אל עליון

מקוד חיים עושר וכבוד

צדקה ותמים פתנו משחת

לאור החיים פתח דברך

תוצאות חיים צבי תמן

אלהים חיים

קצנו בחיינו

כי עודם חיים ראות שונאנו

ימחו מספר החיים ערשם בקצפה

בארץ החיים כי נתנו חניתם

ידרו שאול חיים : יתן נטול להם

אלהים חיים

קבלנו ברצון

בספר החיים רשמנו חתמנו

ישמח חיים שלח לנו נואל

דרך החיים אמי נרעתה

תתפשט חיים : ואל עתה נבוא

אלהים חיים

תפלת

ביתא

מִן נֹא בְלִי רַפּוּחַ תִּדְגּוּל בְּשֵׁם עֲלִיחַ
דְּעוּבֵי לֵנו פְּרִיזִן מִי הוּא דְאֵלֵהִים

וְהַקְהֵל עוֹנִים

כִּלְנוּ בְטוֹב רַעִיחַ נְבִרְךָ יי אֱלֹהִים

עִזִּים קְדוֹשֵׁה בְבִכּוּדוֹ בִּיסָה עֲלֵינוּ הוֹדֵן

וְאִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ יִקְרָא אֶל אֱלֹהִים

כִּלְנוּ בְטוֹב רַעִיחַ

חֲנֵן יְהִי אֶל עַמּוֹ חֲנֵן עֲמַחָה מְמֻרְכּוֹ

אֶל יְקִים נְאוּמוֹ וְהִיִּיתִי לְכֶם לְאֱלֹהִים

כִּלְנוּ בְטוֹב רַעִיחַ

יִתְחַזַּק כָּל אִישׁ בְּאֵל הַפְּאֶרֶת יִשְׂרָאֵל

וּבְחֵטָא אֶל יִתְנַאֵל פֶּן יִרְאֶה אֱלֹהִים

כִּלְנוּ בְטוֹב רַעִיחַ

כִּי הוּא עוֹר לְבָרוֹ וְהִבֵּל מִיָּדוֹ

כְּדָבָר מִשְׁה עֲבָרוֹ נְאֻמֵּן אִישׁ אֱלֹהִים

כִּלְנוּ בְטוֹב רַעִיחַ

אוֹת אֱלֹהֵינוּ זְכָרוֹ וּבִלְבַבְכֶם שִׁבְחוּ

כִּי אֵין כָּל הָעָם אֹמְרוֹ יי הוּא הָאֱלֹהִים

כִּלְנוּ בְטוֹב רַעִיחַ

לֵאבֹב רַחֲמֵיךָ נִקְרָא
יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים
נִבְרַךְ יְיָ אֱלֹהִים

עִם אָנוּ בְחַבּוּדָה
דָּנְנוּ נָא בְמוֹרָא
כִּלְעוּ בְשֵׁב רַעִיּוֹן

וְהַחֲזֵן אֲמַר

כִּכְתוּב בְּתוֹרַתְךָ וַיִּדְעַת הַיּוֹם הַשְּׁבוּרָה אֲנִי
לִכְבֹּדְךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וּ
בְּאָרֶץ מִתַּחַת אִין עוֹד : וְעוֹד כְּתוּב וַיִּרְגַּ
דְּעָם וַיִּדְתּוּ וַיִּפְּלוּ עַל פְּגִידָם וַיֵּאמְרוּ

וַיִּבְרַח הַחֲזֵן דִּי עַל קַסְתֵי נִיאוֹרָה

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים

וְשַׁעֲמִים כְּמִנְהַב וּלְפָנֵי הָאֲרֹנָן פְּתוּחָה • וַיַּעֲנוּ כָל הָעָם
אֲדוּיָה וַיֵּאמְרוּ כְמוֹ כֵן אַחֲרָיו בְּאִמָּה בִירְאָה וּבְכָל לִבְבֵי

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים

וְאַחֲרַי אֲמַרְדִּים הַקֶּהֶל וְהַחֲזֵן יוֹדֵי בְקוּל רִים

שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד

מִתּוֹקְעִים תִּפְרָתְךָ וְאֲמַרְדִּים וְכוֹר בְּרִית וְכוֹ • וְהָאֱלֹהִינוּ
דָּנְנוּ וַיִּסְמַע תְּפִלָּתֵנוּ וַיִּסְלַח לְכָל חַטֹּאתֵינוּ וַיִּסַּח

מִצַּתְּנוּ בְּמִהְרָה בְּיַמֵּנוּ אֲכִיִּר

